

Závěrečná správa z praxe

**4-vé akadémia rozvoja kritického myslenia – vychovávať,
vzdelávať, viesť k vnímavosti**

**Cez skúsenosť k poznaniu
Workshop: FARBA PLETI**

ZŠ s MŠ Vištuk 23.11.2018

Michelle Kubištová
Gymnázium Karola Štúra v Modre

*„Je to ale smutná doba, keď je ľahšie rozbiť atóm, než zničiť predsudky.“
Albert Einstein*

...to by som však nebola ja, keby som sa o to aspoň nepokúsila..

PREČO SOM ROBILA SVOJ WORKSHOP?

Témou môjho workshopu bola Farba pleti, na ktorú ma inšpirovala kampaň organizovaná spoločnosťou Absolut Vodka. Na základe kampane sa prišlo na to, že Slovensko, žiaľ, nie je tá najtolerantnejšia krajina.

Reklama, nanešťastie, dopadla podobne... Mne sa nápad so speváčkou tmavej pleti, ktorá v reklame vystupuje, veľmi páčil. Komentáre pod reklamou sa však vo veľmi pozitívnom duchu neniesli. Toto ma veľmi zarmútilo a uvedomila som si, že Slovensko je naozaj farebné a Slováci by si to mali začať uvedomovať.

Rozhodla som sa teda, že urobím workshop s touto tematikou. Po absolvovaní vzdelávania na 4-vé akadémii rozvoja kritického myslenia, pre mňa nebol žiadny problém, vymyslieť jeho návrh. Moja príprava prebiehala celkom hladko. Sama som bola prekvapená, ako rýchlo som si dokázala vytvoriť celý plán workshopu.

CIEĽOVÁ SKUPINA

Mojou cieľovou skupinou boli deti základnej školy. Po konzultácii s pánom učiteľom a zároveň výchovným poradcom na základnej škole, sme dospeli k záveru, že workshop urobím pre deti šiesteho ročníka. Deti základnej školy som si vybrala preto, že sú vo veku, kedy sú síce veľmi živé a divoké, ale zároveň sú veľmi vďačné a ľahšie formovateľné. Rovnako, ako im okolie môže podsunúť nejaký negatívny predsudok, im je možné podsunúť aj ten pozitívny.

Rasizmus je momentálne veľmi aktuálny. Na Slovensku je najaktuálnejšia rómska problematika. Ja sama som Rómka. Mala som však to šťastie, že som na vlastnej koži nikdy rasizmus nepocítila. Viem ale, že nie každý Róm má takéto šťastie. Preto by som chcela pomôcť pri zmene názoru na človeka inej farby pleti. Či už je to Róm, mulat, černochoch...

„Všetci sme ľudia, no nie všetci si to uvedomujeme.“

Treba vnímať, že ak okolie vplýva na človeka negatívne, tak aj ten človek sa stane negatívnym. Napríklad, ak bude jeden Róm v triede so samými Nerómami a bude stále počúvať, že je špinavý a sprostý cigán, ktorý v živote nič nedosiahne, tak tomu uverí a naozaj sa ním stane. Pritom to môže byť človek s talentom na rôzne veci.

PRÍPRAVA NA PRAX

Na to, aby som mohla svoj workshop zrealizovať som absolvovala sled viacerých stretnutí s ľuďmi s rôznymi názormi na problematiku. Bolo to veľmi obohacujúce, pretože každý mi povedal jeho názor a pohľad. Ja som z toho čerpala a prišla na ďalšie nápady.

Veľmi mi pomohla aj moja mentorka. Neustále ma podporovala a radila, ak som mala hocijaký problém. Nakoniec som sa stretla s už spomínaným učiteľom, ktorý mi taktiež veľmi pomohol a s návrhom bol spokojný. Okamžite súhlasil, aby som workshop urobila na základnej škole a o ostatné technické veci sa postaral on. Za čo všetkým veľmi pekne ďakujem!

Celková príprava na prax bola pre mňa veľmi turbulentná. Na začiatku som bola priam až nadšená! Všetko najskôr začalo veľmi úspešne. Bola som ako sopka nápadov, hneď som mala pred očami celý workshop. Keďže som ho robila pre deti do 12 rokov, chcela som zaujať čo najviac ich zmyslov, počnúc chuťou. Preto som do workshopu zahrnula aj „farebné koláčiky“, ktoré boli vo farbách biela, čierna, červená a žltá. Symbolizovali rasy vo svete. Všetky chutili rovnako, čím sa mi podarilo vypointovať, že sme si všetci rovní. Práve ich príprava bola pre mňa najťažšia. Taktiež som si pripravila časovú linku a určila si, kedy im dám prestávku. Keďže to boli deti, toto bolo taktiež dôležité, aby som udržala ich pozornosť.

Pár minút pred samotným začiatkom bolo najhorších, prepadol ma stres, ale nakoniec všetko dopadlo dobre.

AKO PREBIEHAL WORKSHOP

Realizácia mojej práce prebiehala priaznivo. Najskôr som sa snažila navodiť príjemnú atmosféru. Toto bolo pre mňa veľmi dôležité, aby sa neskôr nebáli prejaviť svoj názor, prípadne sa ma na čokoľvek spýtať. Po celý čas sme diskutovali. Deti boli veľmi aktívne a zapájali sa.

Uvedomila som si, že som dostala triedu, kde je nádych rasizmu najmä v rómskej otázke. Na sebe som im ukázala, že nie každý Róm je taký, ako sa o nich hovorí. Moja časová linka vychádzala tak dobre, že som dokonca stihla aj veci, ktoré som nemala v pláne. Porozprávali sme sa o rôznych predsudkoch a nakoniec sami prišli na to, že nemožno na základe jedného predsudku súdiť celú skupinu ľudí.

Najväčší problém nastal v momente, keď som ich rozdelila do skupín. Sú ešte vo veku, kedy nie sú úplne súdržní a je tam veľa skupiniek. Bolo vidno, že niektorí sa cítia nie veľmi dobre v danej skupine. V tom momente sa taktiež prestali navzájom počúvať a bolo ťažšie udržať ich pozornosť tým správnym smerom. Keď som videla, že im je nepohodlné v danej skupine, prišla som k nim a snažila som sa s nimi rozprávať. Podnecovať ich k spolupráci a k tomu, aby sa vyjadrili v skupine všetci.

ČO SOM SI UVEDOMILA

Počas svojej praxe som si uvedomila, že ak budem niečo podobné robiť aj naďalej, tak budem mať veľmi zmiešané pocity... Pretože, keď som do triedy vstúpila a pomaly sme začali spolupracovať, mala som pocit, že všetko prebehne hladko a nebudem musieť ani zvyšovať hlas. Myslela som si, že som v kolektíve, kde rasizmus nie je. Keď som im však

na tabuľu kreslila „národnostný graf“ a vysvetľovala im na príklade, čo majú urobiť, nádych rasizmu som zacítila pri zmienke Rómov. Nakoniec som sa spýtala, aký graf by urobili mne. Na základe môjho výzoru ma odhadovali na Talianku, pretože mám vraj také veľké pery a kučeravé vlasy. Jeden chlapec mi dokonca povedal, že som strašne pekná... Toto bolo veľmi milé.

Deti sú naozaj kreatívne a plné prekvapení. Potom som im prezradila, že aj ja som Rómkka a nechceli mi veriť. Nie som však taká naivná, že dokážem zmeniť ich názor počas dvoch hodín, ale neskôr ma znovu zmiatli...

Keď sme robili aktivitu „Kto bude môj sused?“ ich argumenty boli pre mňa veľmi prekvapivé. Nebol pre nich problém, že daný človek je Róm, ale to, že je hudobník a bude hlučný. Nebol pre nich problém, že je to moslim, ale to, že mal problémy so zákonom. Dokonca zaznel argument, že chlapec pracujúci v továrni by smrdel, a preto ho nechcú za suseda...

DOTAZNÍK

Po skončení workshopu s odstupom dva dni som do školy poslala pre deti dotazník. Urobila som to s odstupom času preto, aby sa im všetko v hlave utriaslo a sami sa zamysleli nad všetkým, o čom sme sa rozprávali. Po vyhodnotení dotazníka som prišla na to, že tie dve hodiny boli plnohodnotné a moja práca padla na úrodnú pôdu. Deťom sa to nielenže páčilo, ale si aj množstvo vecí uvedomili a naučili sa.

V budúcnosti by som použila menej videí a aktivít. Viac času by som venovala diskusiám, počas ktorých by som sa snažila prísť na to, aký je ich naozajstný názor a či je pre nich dôležitejšie to, akaj je človek pleti, alebo to čo robí.